

Cepljenje odraslih v Sloveniji

Prof. dr. Milan Čížman, dr. med.

Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja, UKCL

Literatura

- http://www.ivz.si/cepljenje/strokovna_javnost/program_cepljenja?pi=18&_18_view=item&_18_newsId=2016&pl=243-18.0
- Infektološki simpozij 2012
- Adult vaccination in 11 Central European countries - calendars are not just for children.
[Chlibek R](#), [Anca I](#), [André F](#), [Čížman M](#),
[Ivaskeviciene I](#), [Mangarov A](#), [Mészner Z](#),
[Perenovská P](#), [Pokorn M](#), [Prymula R](#), [Richter D](#),
[Salman N](#), [Šimurka P](#), [Tamm E](#), [Tešović G](#),
[Urbancikova I](#), [Zavadská D](#), [Usonis V](#). [Vaccine](#).
2012 Feb 21;30:1529-40.
- ACIP 2010
- <http://www.cdc.gov/mmwr/preview/mmwrhtml/mm5934a3.htm>

Cepiva za odrasle

- Poživitveni odmerki za vzdrževanje cepljenja iz otroštva (MMR, dTap)
- Cepljenje ostarelih (gripa, pnevmokoki, VZV)
- Cepljenje odraslih z drugimi osnovnimi boleznimi
- Cepljenje povezanim z delovnim mestom
- Popotniki
- Izbruh bolezni
- Cepljenje skupin z večjim tveganjem za zbolevanje ali prenos

Priporočena cepljenja za starostnike ≥ 65 let

(Maraspin Čarman V, et al. Infektološki simpozij 2012)

Cepivo	Dajanje	Revakcinacija
Inaktivirano cepivo proti gripi	IM	Letno
23-valentno pnevmokokno cepivo*	IM	Po 5 letih, če je prvi odmerek v starosti <65 let
Absorbirano cepivo proti tetanusu/tetanusu in davici	IM	Po 10 letih ali prej glede na okuženost rane
Cepivo proti pasovcu	SC	Ni podatkov

*glede na podatke o imunogenosti je boljše uporabiti PKC – 13-valentno in ev. čez 2 meseca 23-valentno PPV (v Sloveniji še ni uradnih priporočil)

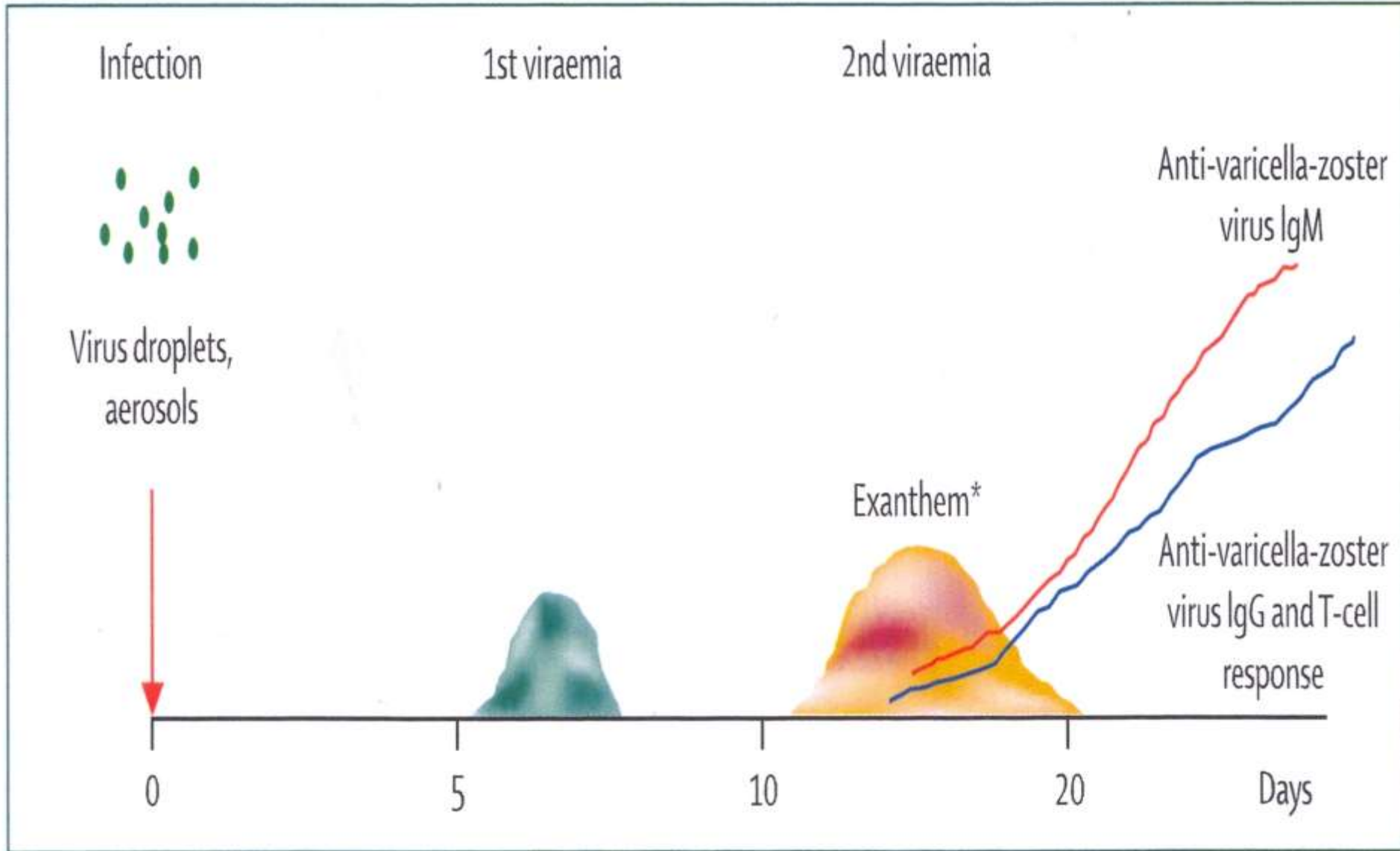

Figure 3: Schematic representation of pathogenesis of varicella zoster virus infection

*Onset varies between 10 and 21 days after exposure.

Cepljenje odraslih na delovnem mestu

- Davica, tetanus (SV)
- Hepatitis B (zdravstveni delavci)
- Hepatitis A (komunalni delavci)
- KME
- Meningokok (zdravstveni delavci, laboranti)
- MMR
- Steklina (veterinarji)
- Tifus (delavci komunale/10 let)
- Norice
- Gripa (SV)

Poklici v katerih obstaja nevarnost prenosa bolezni in priporočena cepljenja (Mrvič T, Inf. s. 2012)

Poklici	Priporočena cepljenja
Zdravstveni delavci, vključno dijaki in študentje zdrav. šol	hepatitis B, gripa, pertusis, OMR (neimuni), norice (seronegativni)
Delavci, ki delajo z živalmi	steklina, vročica Q, gripa
Delavci, ki delajo z otroci	pertusis, OMR (neimuni), norice (seronegativni)
Negovalci	hepatitis B, gripa
Delavci v javnih službah (policija, vojska, reševalci)	hepatitis B, gripa, tetanus
Laboratorijski delavci	steklina, polio, tifus, meningokokne okužbe, antraks
Delavci, ki delajo v naravi	KME, tetanus
Možna izpostava telesnim tkivom, tekočinam (komunalni delavci, itd.)	hepatitis

Cepljenje odraslih

Možen prenos na druge osebe

- **Davica**
- **Pertusis**
- **Hepatitis B**
- **Meningokok**
- **MMR**
- **Norice**
- **Gripa**

Cepljenje odraslih

Epidemiološki razlogi

- Izbruh ošpic, davice, tifus (družinski član nosilec)
- Hepatitis A
- KME endemsko območje
- Polio izbruh

Cepljenje odraslih

Dejavniki tveganja

- Meningokok
- Hepatitis A
- Hepatitis B
- Pnevmonokok
- Norice
- Gripa
- Hib
- Di-te ali Di-te-aP vsakih 10 let

Dejavniki tveganja

Mednarodna potovanja

- Rumena mrzlica (obvezno)
- Davica (obvezno)
- Tetanus (priporočeno)
- Influenca (priporočeno)
- Hepatitis A (priporočeno)
- Hepatitis B (priporočeno)
- Meningokoki (priporočeno)
- Polio (priporočeno)
- Steklina (priporočeno)
- Tifus (priporočeno)
- Meningoencefalitis, ki ga prenašajo členonožci

Cepljenje oseb z večjim tveganjem

- **Nosečnice (gripa)**
- **Narkomani (hepatitis B)**
- **Homoseksualci (hepatitis B)**
- **Zdravstveno, negovalno, izobraževalno osebje (gripa, hepatitis B, varicella, MMR)**

Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam v Sloveniji

http://www.ivz.si/spremljanje_precepljenosti?pi=5&_5_Filename=3166.pdf&_5_MediaId=3166&_5_AutoResize=false&pl=96-5.3

Leto	Število cepljenih
2007	1735
2008	1843
2009	2232

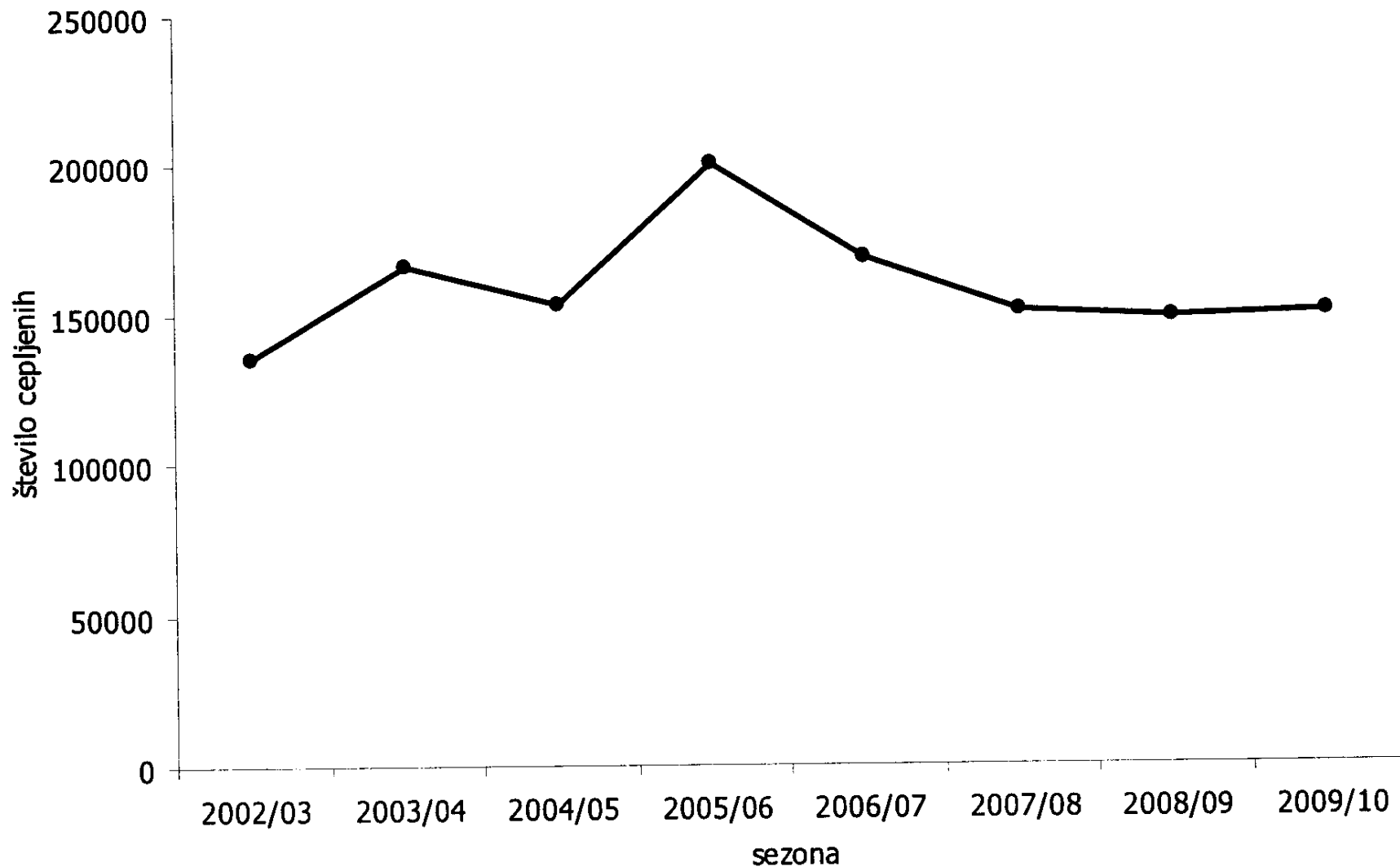
Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam v Sloveniji v letu 2009 po starostnih skupinah

Starost/leta	Osnovno cepljenje	Revakcinacija
0-18	646	57
19-64	660	118
≥65	929	143
Skupaj	2232	318

Število cepljenih proti sezonski gripi v letu 2009 v Sloveniji

Starost/leta	Št. cepljenih	% cepljenih
0-4	836	0.8
5-18	3629	1.2
19-49	36 570	4.1
50-64	34 417	8.4
≥65	74 381	22.1
Skupaj	149 833	7.3

Število cepljenih proti sezonski gripi v Sloveniji v letu 2002/03 – 2009/10

Cepljenje proti meningokoknim okužbam glede na starost in razlog v letu 2009

Starost/leta	Popotniki	Izpostavljenost na del. mestu	Epidemiološka indikacija
0-18	13	0	49
19-64	199	490	65
≥65	9	1	8
Skupaj	221	491	122

Cepljenje proti hepatitisu A (≥ 16 let) v letu 2009

1. odmerek	2. odmerek	Skupaj
2091	1399	3490

Cepljenje proti noricam v Sloveniji v letu 2009

Starost/leta	Medicinska indikacija	Drugo
0-18	9	70
19-64	4	71
≥ 65	0	0
Skupaj	13	141

Adult vaccination calendar template recommended by CEVAG

Disease	Age categories					Booster	Notes
	18–26 years	27–49 years	50–59 years	60–64 years	>65 years		
Tetanus, diphtheria, pertussis (dT/dTaP)	booster every 10 years					10–15 years	Administered as dTap
Pneumococcal	1 dose, booster 5 years				1 dose	5 years	
Men A,C, Y, W135	1 dose					7–10 years	
Influenza	1 dose			1 dose annually		Every year	
Varicella	2 doses				2 doses	Not done	For susceptible persons (seronegative or without varicella history)
Hepatitis A	2 doses					Not done	For susceptible persons; combined vaccine HAV/HBV could be used
Hepatitis B	3 doses					Not done	For susceptible persons; combined vaccine HAV/HBV could be used
TBE	3 doses, booster 5 years			3 doses, booster 3 years		3–5 years	
HPV	3 doses*						*For women

Recommended for all adults

Recommended for risk groups

No recommendation

Zaključek

- **Cepljenje odraslih v Sloveniji ni obvezno**
- **Odrasle cepimo:**
 - izpostavitvev na delovnem mestu
 - epidemiološka indikacija
 - osebe z večjim tveganjem
 - popotniki
- **Precepljenost proti pnevmokoknim okužbam z konjugiranim ali polisaharidnim cepivom je nizka, proti gripi se jih cepi <10%**
- **NOVO: cepijo se lahko odrasli >50 let z PKV**